

Stichting Schildklier Organisatie Nederland

Albrechtlaan 26 - 2
1404 AL Bussum

Rapport inzake de jaarrekening 2021

Inhoudsopgave

	Pagina
Bestuursverslag	1
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2021	23
Staat van baten en lasten over 2021	25
Kasstroomoverzicht over 2021	26
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	27
Toelichting op de balans	29
Toelichting op de staat van baten en lasten	33

Jaarverslag 2021

BESTUURSVERSLAG

Bestuursverslag 2021

Pagina

1.	Inleiding	3
2.	Organisatie, missie, visie en bestuur	6
2.1	Organisatie	6
2.2	Missie	7
2.3	Visie	7
2.4	Bestuur	7
2.5	Bestuursactiviteiten	7
2.6	Medisch-wetenschappelijke Adviesraad	8
3.	Netwerkorganisatie	9
3.1	Donateurs	9
3.2	Huisvesting en facilitaire ondersteuning	9
3.3	Vrijwilligers	9
3.4	Deskundigheidsbevordering	10
4.	Informatievoorziening en voorlichting	10
4.1	Communicatiestrategie	10
4.2	Mediamix	11
4.3	Bijeenkomsten voor patiënten en hun naasten	14
4.4	Werkgroepen	15
4.5	Kenniscommissie	15
4.6	Projecten	17
5.	Belangenbehartiging	17
5.1	Algemeen	17
5.2	Samenwerking met de farmaceutische industrie	18
6.	Financiën	18
7.	Vooruitblik 2022	19
8.	Toelichting op de jaarrekening 2021	20

1. Inleiding

Wederom een jaar met corona! Wie had kunnen verwachten dat 2021 net als het jaar daarvoor nog steeds gedomineerd zou worden door corona?!

Het had grote gevolgen voor de activiteiten van SON, want fysiek lotgenotencontact, informatieavonden of inloop spreekuren waren niet of nauwelijks mogelijk.

Door de opgedane ervaring met onlinebijeenkomsten in 2020 waren we goed in staat om de online-lijn door te zetten en zelfs uit te bouwen. Uit noodzaak vanwege de coronamaatregelen, maar ook omdat onze achterban liet weten deze vorm van contact met SON zeer op te stellen. Juist als je een chronische aandoening hebt waarbij je te maken hebt met gebrek aan energie en onvoorspelbaarheid van hoe je je voelt per dag is een online activiteit een uitkomst: je hoeft niet te reizen, het kost minder tijd en je kunt je alsnog (tijdelijk) terugtrekken. Bovendien kost het geen extra geld.

Intern was het voor SON een jaar met hobbels. Door ziekte en andere persoonlijke omstandigheden was er veel en langdurige uitval van vaste collega's. Gelukkig sloten we het jaar af met een complete ploeg, die bestaat uit een nieuwe Bureau Manager, Susan Verschoore, onze eigen communicatie manager Caroline Caron, interim vrijwilligers coördinator Joke Zephat, die de zieke Soraya Welvaart vervangt en ondergetekende.

Door het faillissement van Het Ondersteuningsburo voor patiëntenorganisaties (HOB) in Amersfoort, waar we gehuisvest waren, moesten we ad hoc een andere accommodatie zoeken.

We zijn dan ook blij dat we sinds 1 januari jl. weer een eigen kantoorzolder hebben en wel op de Albrechtlaan 26 B in Bussum.

Een memorabel moment vormt het afscheid van Rietje Meijer als directeur en de opvolging door Marlies Mohr in maart 2021.

Veel gerealiseerd

Ondanks de beperkte menskracht op kantoor is er in 2021 gelukkig toch veel wél gerealiseerd. Denk aan ons prachtige magazine Schild dat 4x per jaar uitkwam, met inspirerende ervaringsverhalen, medische updates en praktische handreikingen voor mensen met een schildklieraandoening.

Onze online pioniers, die met een actieve groep vrijwilligers, soms gesteund door de online lotgenotenopleiding bij PGO support, organiseerden zo'n 18 online lotgenotencontactenbijeenkomsten!

Ook ons telefoonteam werkte harder dan ooit tevoren en hadden afgelopen jaar zo'n 1300 gesprekken. Gesprekken waarin de tijd wordt genomen voor de vragen en twijfels van patiënten die het heel prettig vinden om met een ervaringsdeskundige te kunnen praten.

In 2021 heeft SON haar communicatiestrategie aangescherpt. Naast het ondersteunen in brede zin van mensen met een schildklieraandoening: focus op het bereiken van mensen met vage klachten die schildkliergerelateerd kunnen zijn en deze eerder herkend en gediagnosticeerd te krijgen. Er heeft daarom in 2021 een continue campagne gericht op het brede publiek plaatsgevonden, waarbij we gebruik maakten van free publicity. SON is daardoor nog nooit zo zichtbaar geweest op Facebook, Instagram, LinkedIn en YouTube!

Een tweede lijn is het meer inzetten van beeld in de communicatie. In de vorm van webinars, zoals tijdens de Week van de Schildklier het webinar over (over)gewicht door Liesbeth van Rossum en over het thema beweegklachten door Jessica Gal en Lorraine McNab.

Verder zijn zes filmpjes gepubliceerd, waarin mensen (drie door en voor jongeren) laten zien wat het voor hen betekent een bepaalde schildklieraandoening te hebben.

Ter ondersteuning van de donateurswerving is een corporate-film gemaakt.

In 2021 ging Expeditie SON wél door. Dit weekend voor jongeren tussen de 18-28 jaar met een schildklieraandoening vol outdoor activiteiten en goede gesprekken was een groot succes! Met de adviezen van deze groep jongeren hopen we in 2022 veel meer jongeren te gaan ondersteunen.

Onderzoek

Qua onderzoek liep ondanks corona alles gewoon door.

De Natpar® Monitor voor bijschildklierpatiënten is gestart, waar SON op verzoek van het Ministerie van VWS bij betrokken is en het kwalitatieve deel van het 'Patiëntenonderzoek schildklier' is grotendeels in 2021 afgerond. Ook was SON voor het eerst betrokken bij de beoordeling (via VSOP) van expertisecentra schildklierkanker. Symbolisch voor de rol die SON steeds meer inneemt als ondersteuner/adviseur vanuit het patiëntenperspectief op alles wat met schildklieraandoeningen te maken heeft.

Belangenbehartiging

Het patiëntenperspectief speelde in 2021 ook een grote rol bij verschillende projecten en werkgroepen waarbij SON vanuit Patiëntenfederatie Nederland en het Ministerie van VWS betrokken was.

Zo was SON (en is zij nog steeds) één van de drie patiëntenorganisaties die gesprekspartner is bij het stakeholders overleg Leidraad Wisselen Ongewenst. Al vanaf mei zijn er gesprekken om samen met de KNMP, FMS, LHV, NHG, ZN en met medeweten van het Ministerie van VWS te komen tot een definitieve Leidraad Wisselen Ongewenst waar de Lijst Wisselen Ongewenst dan uit voort moet komen, deze keer hopelijk met levothyroxine erop! De gesprekken zijn al ver gevorderd, maar de laatste loodjes wegen zwaar en zullen in 2022 tot een besluit moeten leiden. Ondertussen weten we dat het gelukt is en dat levothyroxine op de rode lijst is geplaatst!

Vrijwilligers

Dat onze vrijwilligers essentieel zijn voor SON mag duidelijk zijn. Het was dan ook fijn dat we tussen de lockdowns door een Roadshow organiseerden waarbij we meer dan de helft van alle vrijwilligers fysiek konden ontmoeten.

Een fijn samenzijn met kleine groepjes vrijwilligers overal in het land, waarbij er in informele setting gesproken kon worden over wensen en verwachtingen, over eigen belevenissen en plannen voor SON. Een heel waardevolle ervaring waaruit alweer nieuwe initiatieven zijn voortgekomen zoals bijvoorbeeld de werkgroep Zwangerschap. De online Meet & Greet tijdens de Week van de Schildklier bood een extra contactmoment.

De Kaderdag, als altijd in november gepland, leek fysiek door te kunnen gaan, maar helaas gooide ook hier corona roet in het eten. Op 19 maart 2022 staat deze opnieuw gepland en hopelijk gaan we elkaar dan wel degelijk fysiek zien.

Al met al een jaar waarin we dankzij de inzet van de ruim honderd vrijwilligers, gesteund door ons bestuur met veel plezier terugkijken. Een jaar dat energie geeft om door te gaan en op onze eigen kantoorplek met een sterk team verder te bouwen aan de werkzaamheden van SON.

Voorzitter Anneke Wijbenga: “Namens het gehele bestuur bedank ik directeur Marlies Mohr en de vrijwilligers van SON voor de enorme inzet en resultaten in 2021.”

Anneke Wijbenga
Voorzitter SON

Marlies Mohr
Directeur SON

2. Organisatie, missie, visie en bestuur

2.1. Organisatie

Schildklier Organisatie Nederland is een stichting, waarbij de betrokkenheid van vrijwilligers en donateurs is geregeld in een regeling 'Invloed en zeggenschap'. De stichting wordt geleid door een bestuur, het beleid en het jaarplan worden uitgevoerd door de directeur. De organisatie heeft regionale en landelijke werkgroepen die, meestal samen met ziekenhuizen, bijeenkomsten op aandoeningsniveau organiseren.

Hieronder wordt verstaan:

- Hypothyreoïdie
- De ziekte van Hashimoto
- Hyperthyreoïdie
- De ziekte van Graves
- Oogziekte van Graves
- Schildklierkanker
- Kinderen (en hun ouders/mantelzorgers) met de aangeboren schildklieraandoening CHT
- Volwassenen met CHT
- Bijschildklieren.

Wij zijn een patiëntenorganisatie die werkt met een uitgebreide groep van ruim 100 vrijwilligers en een interne staf van 2,1 fte.

SON is actief aanwezig op verschillende sociale media, zoals Facebook, Instagram, LinkedIn en YouTube. Ook zijn er contacten met ervaringsdeskundigen via de Schildkliertelefoon en onze besloten Facebookgroepen. Tijdens bijeenkomsten in het land worden patiënten, zorgverleners en andere betrokkenen regelmatig door ons geïnformeerd en tijdens onze jaarlijkse Kaderdag kijken we met onze vrijwilligers terug op het voorgaande jaar en bespreken we de plannen voor komend jaar. Tot slot komt 4x per jaar ons magazine Schild uit voor onze donateurs.

Contactgegevens SON

Bezoekadres	Schildklier Organisatie Nederland Albrechtlaan 26B 1404 AL Bussum
Postadres	Schildklier Organisatie Nederland Postbus 60 3940 AB Doorn
Email	info@schildklier.nl
Telefoon	085-489 12 36

Overige gegevens

SON is door de Belastingdienst aangemerkt als 'Algemeen Nut Beogende Instelling' (ANBI). In het handelsregister van de Kamer van Koophandel staat SON ingeschreven onder RSIN 850577251. Onze organisatie is lid van de Patiëntenfederatie Nederland, van de Thyroid Federation International (TFI) en van de Thyroid Cancer Alliance.

2.2. Missie

Onze missie is tweeledig, namelijk enerzijds het behartigen van de belangen van alle patiënten met een schildklierandoening en anderzijds het creëren van meer bewustwording voor deze problematiek met als doel om de vage klachten van mensen die schildklier gerelateerd zijn, eerder herkend en gediagnosticeerd te krijgen. Dit alles om te streven naar een zo optimaal mogelijke kwaliteit van leven.

2.3. Visie

Onze visie is dat elke schildklier patiënt in Nederland recht heeft op (een juiste diagnose en behandeling) die zorgt voor een zo optimaal mogelijke kwaliteit van leven.

2.4. Bestuur

Bestuurlijke samenstelling per 31-12-2021:

Anneke Wijbenga	Voorzitter
Robbert Belle	Penningmeester
Eeke Landman	Secretaris
Gerrie Vaarwerk	Bestuurslid vrijwilligerszaken
Gineke van Don	Bestuurslid communicatie

2.5 Bestuursactiviteiten

Het bestuur hield zich in 2021 bezig met:

Januari-maart

- Campagne Samen Beslissen besproken
- Concept Graves kind ingebracht in project NVE “Keuzehulpen endocriene aandoeningen” i.s.m. Osteoporosevereniging en NHS
- Gesprekken met Takeda opgestart over eventuele ondersteuning bij Natpar® Monitor
- Sollicitatie procedure nieuwe directeur
- Kennismaking Rolf v.d. Pol als adviseur
- Contracten HOB afronden
- Jonge Honden begeleiden bij data optimalisatie project
- Schildklierpoli project

April-juni

- Lijst Wisselen Ongewenst uitgebracht door het CBG
- Gesprekken met de politiek, collega-patiëntenorganisaties en andere betrokkenen inzake protest CBG-lijst
- Inwerkprogramma nieuwe directeur
- Ondersteuning beoordeling VSOP inzake expertise centra
- Voortgang gesprekken en voorbereiding Natpar® Monitor van Takeda
- MAR vergadering
- Afscheid Erik Fliers als voorzitter van de MAR
- Sollicitatie procedure penningmeester voor het bestuur
- Week van de Schildklier
- Voortgang Jonge Honden project met focus op huidig CRM systeem
- Afronding jaarrekening en jaarverslag 2020

Juli-september

- Project PGO (Persoonlijk Gezondheids Omgeving) i.s.m. MedMij
- Voortgang Campagne Samen Beslissen
- WBTR
- Pitch onderzoek bureau Patiëntenonderzoek
- Pitch nieuw CRM systeem
- Preferentie beleid zorgverzekeraars
- Subsidieaanvraag 2022

Oktober-december

- Voorbereiding Kaderdag
- Brainstormsessie Jaarplan 2022
- MAR vergadering
- Faillissement Het Ondersteuning Bureau
- Vrijwilligersbeleid
- Nieuwe patiëntengroep: Bijschildklieren
- WBTR
- Kwalitatief Patiëntenonderzoek
- Begroting 2022

Het bestuur vergaderde 6x dit jaar en kwam in november bij elkaar voor een Brainstormsessie over het te voeren beleid. Tevens werden de vergaderingen van het CBG en de Patiëntenfederatie Nederland bezocht. Ook waren er afspraken met de politiek, met Takeda en met collega-patiëntenorganisaties.

2.6 De Medisch-wetenschappelijke Adviesraad (MAR)

Als SON worden wij ondersteund door een medisch-wetenschappelijke adviesraad, die gevormd wordt door internisten, endocrinologen en een oogarts uit verschillende academische ziekenhuizen. Tweemaal per jaar is er een vergadering met alle specialisten, directie, de voorzitter van het bestuur en de voorzitter van de kenniscommissie. Daarnaast zijn deze specialisten individueel betrokken bij specifieke vragen vanuit de werkgroepen en/of de directie.

Tijdens de MAR vergaderingen zijn de volgende onderwerpen besproken:

- Onderzoek aanvragen al dan niet met ondersteuning van SON T3/T4 hypo trial van Marco Medici
- Promoties en afgeronde publicaties, bijvoorbeeld op het gebied van schildkliercarcinoom
- Definitieve versie Indieningsprocedure betrokkenheid SON bij onderzoek
- Procedure voorlopige toelating weesgeneesmiddel NatPar® voor PHT en betrokkenheid SON
- Preferentiebeleid op levothyroxine (Thyrofix van Focus Care)
- Schildklierpoli project fase 1
- Leidraad Wisselen Ongewenst
- Lijst Wisselen Ongewenst (met TV optreden bij Radar door de nieuwe voorzitter van de MAR Edward Visser samen met directeur Marlies Mohr)
- VSOP advies voor zeldzame kankers, specifiek schildklierkanker
- Onderwerpen Week van de Schildklier
- Lopende zaken als Expeditie SON, de Campagne Samen Beslissen, etc.

Eind 2021 bestond de MAR uit de volgende leden:

Dr. Edward Visser, voorzitter	Internist-endocrinoloog Erasmus MC Rotterdam
Prof. dr. Thera Links	Internist-endocrinoloog UMC Groningen
Dr. Rachel Kalmann	Oogarts afdeling oogheelkunde UMC Utrecht
Prof. dr. Paul van Trotsenburg	Kinderarts Endocrinoloog Amsterdam UMC/AMC
Prof. dr. Jacobijn Gussekloo	Hoogleraar Eerstelijngeneeskunde LUMC Leiden

Door corona namen we in oktober later dan gepland afscheid van prof. dr. Eric Fliers als voorzitter en van prof. dr. Robin Peeters. Uiteraard onder grote dankzegging voor hun jarenlange inzet en loyaliteit.

3. Netwerkorganisatie

3.1 Donateurs

Eind 2021 heeft SON 9.265 donateurs. Dat zijn er 113 meer dan begin van het jaar. De bijdrage van donateurs in 2021 was € 392.542.

In vergelijking met voorafgaande jaren:

	Totale bijdrage	Bijdrage per donateur
2018	€ 326.124	€ 32,73
2019	€ 373.687	€ 39,33
2020	€ 384.096	€ 40,83
2021	€ 392.542	€ 42,37

Uiteraard is SON heel blij met deze blijvende stijging. Immers de bijdragen van onze donateurs bepalen grotendeels ons financiële resultaat.

3.2 Huisvesting en facilitaire ondersteuning

In 2021 werd SON facilitair ondersteund door Non Profit Support (NPS) in Leersum. NPS verzorgt voor ons de boekhouding, de donateursadministratie en ondersteunt onze algemene organisatie.

Tot medio oktober hadden we een kantoorruimte bij het HOB in Amersfoort.

Naast onze huisvesting ondersteunde het HOB ons ook secretariael in de persoon van Eline de Leeuw.

Helaas is het HOB op 13 oktober 2021 failliet verklaard en kwam er hierdoor een onmiddellijk eind aan onze samenwerking. Van 13 oktober tot eind december heeft NPS ons extra ondersteund en hebben we bij het Huis van de Gezondheid gebruik gemaakt van flexplekken.

Gelukkig hebben we per 1 januari 2022 een nieuwe vaste kantoorplek gevonden in Bussum.

3.3 Vrijwilligers

In 2021 hebben onze vrijwilligers wederom laten zien hoe enorm loyaal en betrokken ze bij SON zijn.

Ondanks corona waren er vele online bijeenkomsten en waren de schildkliertelefoon, de specifieke telefoondiensten voor schildklierkanker en voor zwangerschap en de besloten facebook groepen dagelijks druk bezig om lotgenoten en andere belangstellenden te ondersteunen.

Ook waren er vrijwilligers actief in de verschillende werkgroepen en waren zij betrokken bij sollicitatieprocedures voor de nieuwe directeur, vervanging van onze vrijwilligers-coördinator, voor nieuwe bestuursleden en voor de functie van Bureau Manager.

Daarnaast waren er vrijwilligers actief bij de procedure rondom de Natpar® Monitor, de adviezen aan de VSOP, bij aanvragen van onderzoek, bij de Week van de Schildklier en werkten zij mee aan verschillende filmpjes.

Verderop in dit jaarverslag doen een aantal werkgroep verslag van hun specifieke werkzaamheden.

Eind 2021 stond de teller op ruim 100 vrijwilligers.

Voor nieuwe vrijwilligers is er een vernieuwd inwerkprogramma ontwikkeld. Ook is er een vrijwilligers takenpakket opgesteld om naast reguliere vrijwilligerstaken ook incidentele projecten aan te bieden.

De jaarlijkse Kaderdag stond gepland op 22 november, maar kon door corona helaas niet doorgaan. Omdat er vanuit de vrijwilligers een duidelijke wens was om elkaar fysiek te ontmoeten is de Kaderdag verschoven naar 19 maart 2022.

Wel hebben een heel aantal vrijwilligers elkaar in 2021 ontmoet bij verschillende kleinschalige werkgroep overleggen en zijn er 8 Roadshows georganiseerd door het land heen. Bij de Roadshows was er de mogelijkheid om gedurende twee uur onder het genot van een kopje koffie of thee met iets lekkers erbij van gedachten te wisselen over SON en over wat we voor elkaar kunnen betekenen.

Deze Roadshows zijn door ongeveer de helft van de vrijwilligers fysiek bezocht. Uit deze gesprekken ontstonden een aantal nieuwe initiatieven zoals bijvoorbeeld de werkgroep Zwangerschap.

3.4 Deskundigheidsbevordering

In 2021 werden er trainingen verzorgd door PGOsupport voor het online lotgenotencontact. Ook traiden vrijwilligers elkaar door samen leiding te geven aan deze online bijeenkomsten.

Joke Zephat werd ingeschakeld om niet alleen onze vrijwilligers-coördinator te vervangen maar ook om op maat trainingen te verzorgen. Zij deed dit voor nieuwe vrijwilligers maar ook voor bestaande vrijwilligers die op bepaalde thema's om meer opleiding vroegen.

Daarnaast is er eind 2021 een start gemaakt met het houden van intervisiebijeenkomsten binnen de werkgroepen. Doel hiervan is om minimaal éénmaal per jaar met elkaar in gesprek te gaan over ieders rol binnen de werkgroep, de werkdruk, persoonlijke omstandigheden en verwachtingen over en weer.

Ook deze gesprekken worden geleid door Joke Zephat.

4. Informatievoorziening en voorlichting

4.1. Communicatiestrategie

Intensivering informatievoorziening, publiciteit en donateursbenadering

In dit project zijn drie lijnen uitgezet die moeten leiden tot intensiever contact met de doelgroep van SON, de patiënten. Doel is betere voorlichting maar ook bekendheid bij - en verbinding met de doelgroep. De drie lijnen zijn:

- Meer bewustzijn creëren over schildklieraandoeningen en de meerwaarde die SON kan bieden, in het bijzonder gericht op vrouwen omdat bij hen vaker schildklieraandoeningen voorkomen (via free publicity);
- Beter benutten van de gegevens die bij SON bekend zijn of kunnen worden;
- Creëren van communities, waar ook een plek is voor jongeren. Het actief houden en kennisdelen vindt hier plaats.

Met de uitvoering van de eerste twee lijnen is in 2021 een start gemaakt. De extra inzet op free publicity heeft tot een fors extra bereik geleid, zie paragraaf 4.2. In het kader van de tweede lijn wordt onder meer de registratie en presentatie van de Schildkliertelefoon aangepast. De derde lijn heeft vorm gekregen in Expeditie SON (zie paragraaf 4.3).

In 2021 heeft een continue campagne gericht op het brede publiek (free publicity) plaatsgevonden. Een uitgebreid netwerk van vrijwilligers speelt een substantiële rol bij bovenvermelde activiteiten of productontwikkeling. SON wordt voor de informatievoorziening en productontwikkeling bijgestaan door een communicatiemedewerker, de Kenniscommissie van SON en de Medisch-wetenschappelijke Adviesraad.

4.2 Mediamix

Eén van de speerpunten van het SON beleid is het creëren van meer bewustwording van en kennis over de schildklierproblematiek. Hierbij richten we ons zowel op de achterban (donateurs en niet-donateurs) als op het grote publiek dat over het algemeen geen kennis heeft over schildklierproblematiek. Dit krijgt inhoud en vorm door:

- een uitgebreide website met informatie over de verschillende aandoeningen
- folders, brochures en boeken over schildklier - en schildklier gerelateerde zaken
- het magazine Schild met nieuwe ontwikkelingen, informatie en ervaringsverhalen
- het organiseren van fysieke bijeenkomsten (voor zover toegestaan)
- de schildkliertelefoon, voor een luisterend oor en informatie
- informatie- en contactbijeenkomsten (lotgenotencontact)
- het organiseren van webinars
- het produceren van filmpjes met medisch - en ervaringsdeskundigen
- inzet van sociale media
- een digitale nieuwsbrief.

Interne nieuwsbrieven

Vrijwilligers hebben in 2021 drie nieuwsberichten ontvangen. Hieronder verstaan wij bestuurscommuniqués, nieuwsflitsen en SON-voorblikken van de directie (zomerbrief en decemberbrief). Zo blijven de vrijwilligers op de hoogte van het SON-beleid, activiteiten voor en achter de schermen en van de ontwikkelingen in de organisatie. Daarnaast versterkt de nieuwsbrief de onderlinge SON-band.

Magazine

Magazine Schild (oplage 11.000), het kwartaalblad van Schildklier Organisatie Nederland, zorgt voor verdieping met (medische) artikelen en het toegankelijk maken van onderzoek en projecten. Daarnaast is er in elk nummer veel aandacht voor de ervaringen van mensen met een schildklier-aandoening. De directeur schrijft elke editie over trends en ontwikkelingen, in de organisatie en in het veld. Het niet-wisselbeleid levothyroxine en de doorlopende campagne 'Samen beslissen' zijn hierbij speerpunten.

In 2021 heeft het magazine een nieuw jasje gekregen, in lijn met de huisstijl van SON, en is overgegaan tot het gebruik van nieuw papier (moderner en goedkoper).

Verheugend is ook de stevige uitbreiding van de redactie met nieuwe leden met potentie. De toetreding van een schildklierverpleegkundige als nieuwe columnist past in het beleid waarbij SON, in het kader van goede schildklierzorg, meer aandacht vraagt voor de meerwaarde van schildklierverpleegkundigen en praktijkondersteuners.

Het interview met prof. dr. Wiepke Kahn (december 2021) beschouwen we als een mooi voorbeeld van een thema dat in de behandelpraktijk niet altijd (voldoende) aandacht krijgt. Het magazine Schild zorgt op deze manier voor de erkenning en het inzicht waaraan mensen met een schildkliaandoening behoefte hebben.

Nieuwsbrief

De digitale nieuwsbrief voor donateurs en relaties verscheen in 2021 zesmaal maal: 3 reguliere en 3 specials. De specials hadden als onderwerp: het optreden van SON in Radar in verband met het wisselbeleid medicijnen, de Week van de Schildklier en het preferentiebeleid bij levothyroxine.

Website

De website www.schildklier.nl voorziet in algemene (medische) informatie over de schildklier en schildkliaandoeningen. Daarnaast is er aandacht voor de gevolgen van schildkliaandoeningen voor het dagelijks leven, nieuws en informatie over SON en SON-activiteiten. Zowel mensen met een schildkliaandoening als geïnteresseerden, al dan niet beroepsmatig, maken gebruik van de website van SON. Uitbreiding van de content lag met name op het vlak van beweegklachten en gewicht en schildklier, thema's van de Week van de Schildklier.

Overzicht van de bezoekersaantallen*:

Jaar	2020	2021
Bezoeken	1.120.000	1.600.000
Bezoekers	777.000	1 miljoen
Pagina's	2.905.000	bijna 7 miljoen

*De getallen zijn afgerond.

In tegenstelling tot het jaar ervoor laat 2021 een enorme groei zien, zowel wat betreft bezoekers, bezoeken als paginaweergaven.

In 2021 kreeg de website 1 miljoen bezoekers die in totaliteit de website ruim 1.5 miljoen keer bezochten.

Het aantal geraadpleegde pagina's is in 1 jaar ruim verdubbeld tot bijna 7 miljoen. De meest bezochte pagina's zijn: te trage schildklier, klachten bij een te trage schildklier, bloedonderzoek, 'Heb ik het aan mijn schildklier' en te snelle schildklier.

De groei verklaard

De groei is te verklaren uit het feit dat het communicatiebeleid is aangescherpt met de focus op bewustwording van schildklierproblematiek met name bij de mensen die klachten hebben maar geen diagnose. In de strategie richten we ons met name op free publicity waarbij actief is ingezet op sociale media en onder meer het zelf actief benaderen van tijdschriften en online platforms (resultaat 12 artikelen).

Pieken in bezoekersaantallen zien we op 12 april en 25 mei. De eerste piek hangt samen met de uitzending van het TV-programma Radar dat op deze datum aandacht besteedde aan de lijst 'Wisselen ongewenst', die het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) publiceerde. Directeur Marlies Mohr en dr. Edward Visser, internist-endocrinoloog, voorzitter van het NVE Schildkliernetwerk en van de Medisch-wetenschappelijke Adviesraad van SON, traden op in de uitzending. Zij zetten uiteen waarom zij zich niet kunnen vinden in het feit dat het schildklierhormoon levothyroxine niet op 'de lijst' staat.

Sociale media

De openbare Facebookpagina speelt snel in op de actualiteit, biedt nieuwsberichten gerelateerd aan schildklier en schenkt aandacht aan de nieuwsberichten en activiteiten van SON. Het aantal 'likes' laat opnieuw een grotere groei zien dan verleden jaar en stijgt met 1250 tot 14.000. Het bereik is ruim verdubbeld tot 180.000. Topics zijn: (h)erkenning, ongewenst wisselen medicatiemerk (levothyroxine) en oproepen voor Schild magazine.

De besloten Facebookgroep biedt een veilig platform voor donateurs en niet-donateurs om ervaringen uit te wisselen. Het aantal nieuwe leden is in 2021 opnieuw sterk toegenomen en wel met een kwart in vergelijking 2020. Eind 2021 had de groep 10.000 leden.

De besloten facebookgroep Schildklierkanker (voor (ex-)patiënten en hun naasten) groeide in 2021 tot 775 (2020: 613 leden). De besloten facebookgroep Schildklierkanker RAI (refractair voor mensen met refractaire schildklierkanker) heeft eind 2021 39 leden (2020: 32).

Het aantal volgers op Twitter schommelt al jaren rond 3000 volgers. Het bereik is echter sterk gegroeid tot bijna 100.000. De extra energie die is gestoken in Instagram heeft zich uitbetaald: een groei van volgers tot 1600 (eind 2020: ruim 1200) een verdrievoudiging van het bereik.

De Week van de Schildklier

In de Week van de Schildklier zijn twee webinars georganiseerd: over beweegklachten (26 mei) en over (over)gewicht (28 mei).

Het webinar beweegklachten werd gepresenteerd door Jessica Gal, sportarts, en Lorraine McNab, sportfysio-manueeltherapeut, Master Musculoskeletale Revalidatie Sport i.o. Lorraine is zelf ook schildklierpatiënte.

Het tweede webinar werd gepresenteerd door prof. dr. Liesbeth van Rossum, internist-endocrinoloog en mede-oprichter van het

Centrum Gezond Gewicht en Europees leider op het gebied van obesitas en diabetes van de European Society of Endocrinology’.

Beide webinars mochten zich direct al verheugen in een groot aantal aanmeldingen, ca. 4.000. Inmiddels is het aantal kijkers opgelopen tot respectievelijk 5.500 en 10.000. In het kader van de Week van de Schildklier werden ook zes online lotgenotenbijeenkomsten aangeboden. Ook breidde de Schildkliertelefoon tijdelijk het aantal uren uit, deels ook in de avonden. Op de website is al het materiaal over Bewegen en sporten en Schildklier en gewicht gebundeld in het domein Dagelijks leven.

4.3 Bijeenkomsten voor patiënten en hun naasten

Het aantal fysieke inloop-, contact- en informatiebijeenkomsten werd opnieuw sterk beperkt dit jaar vanwege coronamaatregelen in de ziekenhuizen. In totaal werden er vier (fysieke) inloopmiddagen georganiseerd. Driemaal een inloopochtend in het Oogziekenhuis Rotterdam voor patiënten met de oogziekte van Graves, die daar onder behandeling zijn, en 1x een inloopochtend in de bibliotheek in Zoetermeer.

Er is een vrijwilligerspool opgericht om de online bijeenkomsten te organiseren. In 2021 bedroeg het totale aantal 18, waarvan de werkgroep schildklierkanker er twee voor haar rekening nam. Ook de CHT-werkgroep organiseerde zelf een online oudercontactdag voor ouders van CHT-kinderen.

Tweemaal stond het thema psychische klachten centraal, de overige online lotgenotencontactbijeenkomsten hadden geen specifiek thema.

Expeditie SON

SON organiseerde een weekend voor jonge mensen met een schildklierandoening (24 t/m 26 september 2021). Twaalf jongeren tussen 18 en 24 jaar spraken in het Twentse land met elkaar over het hebben van een schildklierandoening en wat SON voor hen kan betekenen. Daarbij zijn de jongeren bezig geweest met outdoor-activiteiten zoals een klimparcours in bomen. Het resultaat van het weekend is een lijst aan tips en tops voor de organisatie en veel bijzondere ervaringen die onderling zijn uitgewisseld. Er zijn inmiddels aandachtspunten geformuleerd. Er wordt met grote tevredenheid teruggekeken op deze experimentele expeditie. Voor SON ligt er huiswerk om met de uitkomsten aan de slag te gaan.

Telefonische lotgenotencontacten

Circa 10 telefooncontactpersonen (TCP-ers) zijn wekelijks bereikbaar voor patiënten en hun naasten van maandag t/m vrijdag.

In 2021 zijn door het hele telefoonteam 1300 mensen te woord gestaan (2020: 1046). Dit is een stijging van globaal 250 gesprekken t.o.v. eerdere jaren. Mogelijke verklaringen: 2021 is het eerste jaar dat volledig gewerkt is met 085-3001800 en een duidelijk contactformulier. Ook dat dit het eerste volledige jaar is van de huidige coördinator die van het begin af aan de cijfers heeft bijgehouden.

Tijdens de Week van de Schildklier zijn de openingstijden verruimd en zijn er in totaal 70 gesprekken gevoerd.

Opvallend dit jaar is de significante toename van het aantal gesprekken over ‘schildklier en zwangerschap’. In de jaren 2019 en 2020 samen totaal ruim 40, over heel 2021 54 gesprekken. Vermeldenswaardig is tevens dat in bijna 70 gesprekken ‘vaccinatie’ aan de orde is geweest, en meer dan 10 mensen uit het buitenland hebben gebeld.

Twee leden van het Telefoonteam hebben een visiedocument ‘informatie verzamelen schildkliertelefoon’ geschreven, dat inmiddels is goedgekeurd door het bestuur. Er wordt gezocht naar een geschikt registratiesysteem.

4.4 Werkgroepen

Werkgroep Schildklierkanker

SON heeft een zeer actieve werkgroep schildklierkanker. Standaardactiviteiten zijn de beoordeling van en meewerken aan onderzoeks-aanvragen, het aanleveren van teksten voor website en folders en het beantwoorden van vragen via de telefoondienst op afspraak (kanker@schildklier.nl). De werkgroep heeft haar contacten met aanpalende netwerken voortgezet zoals met het IKNL (Integraal Kankercentrum Nederland), de Nederlandse schildklierkankerwerkgroep (DTCCG), het Platform Zeldzame Kankers van het NFK (Nederlandse Federatie van Kankerpatiëntenorganisaties) en internationaal met de ECPC (European Cancer Patient Coalition). SON is tevens lid van de Thyroid Cancer Alliance.

In 2021 vonden drie activiteiten plaats:

- het webinar schildklierkanker bij kinderen (6 april). De werkgroep heeft aan dit webinar, aangeboden door prof. dr. Thera Links (UMCG), dr. Hanneke van Santen (PMC en UMCU/WKZ), bijgedragen in de voorbereiding en door een introductie van SON te geven. Op dit webinar presenteerden Links en Van Santen de resultaten van onderzoek naar de lange termijneffecten van schildklierkanker bij kinderen.
- een online Contactbijeenkomst Schildklierkanker (18 sept) met presentaties over re-integratie naar werk na de diagnose en behandeling van (zeldzame) kanker, waar schildklierkanker onder valt. Daarnaast was er gelegenheid om in kleine groepjes ervaringen uit te wisselen, vragen te stellen of je verhaal kwijt te kunnen, onder begeleiding van ervaringsdeskundige SON-vrijwilligers.
- Online bijeenkomst ‘Digitaal Koffiedrinken met schildklierkanker lotgenoten’ (1 december).

De werkgroep schildklierkanker heeft via de VSOP gewerkt aan het geven van een oordeel over de aanvragen van (kandidaat) expertisecentra voor schildklierkanker. Deze beoordelingsprocedure werd in opdracht van het ministerie van VWS uitgevoerd door de VSOP en de NFU. SON heeft vijf van de zes centra positief beoordeeld.

Werkgroep Kind

De werkgroep Kind organiseerde een online-contactdag op 6 november. Deze bijeenkomst werd georganiseerd door het Amsterdam UMC te Amsterdam in samenwerking met de Schildklier Organisatie Nederland (SON). Presentaties werden verzorgd door prof. dr. A.S.P. van Trotsenburg (lid van de MAR) en dr. N. Zwaveling-Soonawala (beiden als kinderarts-endocrinoloog verbonden aan het AMC).

De werkgroep bestaat in basis uit drie personen en krijgt extra ondersteuning via de goed lopende Facebookgroep CHT van een voormalig werkgroep-lid. Ook anderen (inclusief ex-werkgroepleden) ondersteunen op ad hoc basis bij het beantwoorden van vragen. Er is een vaste telefoondienst waarmee ouders van kinderen met CHT te woord worden gestaan.

4.5 Kenniscommissie

De algemene vaste taken van de Kenniscommissie zijn: het schrijven en beoordelen van teksten voor Schild en de website, het behandelen van (veel gestelde) vragen, het beoordelen van onderzoeksvoorstellen en een wekelijks overzicht van nieuwsberichten voor intern gebruik voor alle vrijwilligers en medewerkers.

Extra activiteiten:

- Deelname aan de klankbordgroep onderzoek T3/T4 en de klankbordgroep project schildklierpoli's;
- Deelname aan de NIV Richtlijnherziening Schildklierfunctiestoornissen (loopt door in 2021);
- Nalezen en becommentariëren van teksten op Thuisarts.nl;
- Nalezen en becommentariëren patiënteninformatie in het kader van de Natpar® Monitor;
- Deelname aan het ontwikkelteam webinars;
- Nalezen en becommentariëren van folders over de oogziekte van Graves, op verzoek van het oogziekenhuis Rotterdam;
- Op verzoek van VSOP (Vereniging Samenwerkende Ouder en Patiëntenorganisaties) beoordelen van expertisecentra voor zeldzame schildklierziekten;
- Op verzoek van de NIV enkele kennishiaten op het gebied van schildklierziekten aanleveren voor de NIV kennisagenda;
- Opzetten van een procedure voor steunverzoeken voor subsidieaanvragen of verzoeken tot medewerking aan een onderzoek;
- Keuzehulp Graves. Vanuit de NVE (Nederlandse Vereniging voor Endocrinologie) is in het najaar van 2021 een werkgroep gevormd voor het ontwikkelen van een keuzehulp voor de behandeling van de ziekte Graves. Contactpersoon voor SON is de voorzitter van de Kenniscommissie; de voorzitter van SON neemt deel aan de klankbordgroep;
- Deelnemen aan vergaderingen voor de RABITO-studie (radiofrequente ablatie) en becommentariëren van de patiënteninformatie-brief;
- Een document becommentariëren van de American Thyroid Association and European Thyroid Association, opgesteld door een internationale groep van negen medici;
- Aanpassingen brochure 'Schildklier en Zwangerschap' op enkele punten aangepast.

Er is een separaat jaarverslag beschikbaar.

Het ledental van de Kenniscommissie is toegenomen en bestaat eind 2021 uit 11 leden.

4.6 Projecten

Schildklierpoli's

Begin 2021 is een verslag geschreven naar aanleiding van de bevindingen van de in 2020 uitgezette enquête. Er is een selectie gemaakt voor dialooggesprekken met de vertegenwoordigers van zes schildklierpoli's. Vijf gesprekken zijn afgerond (corona legde nog steeds druk op de zorg) en vastgelegd. Vervolgstap: als de resultaten bekend zijn van het patiëntenonderzoek dat SON heeft laten uitvoeren, worden deze vertaald naar criteria voor goede schildklierzorg en verwerkt in het concept-visiedocument 'Visie op schildklierzorg vanuit patiëntenperspectief'. Vervolgens gaat SON met de schildklierpoli's in gesprek over de visie op goede schildklierzorg. Om zo met elkaar, professionals en patiëntenorganisatie, te komen tot een gedeelde visie op goede zorg voor mensen met een schildklieraandoening.

Patiëntenonderzoek – achterbanraadpleging

Eind 2021 is SON een landelijk patiëntenonderzoek gestart onder mensen met een (bij)schildklier-aandoening. Doel is om de wensen en behoeften van alle mensen met een schildklieraandoening in kaart te brengen zodat SON haar beleid en programma zo optimaal mogelijk kan laten aansluiten. Het onderzoek heeft zowel een kwalitatief als een kwantitatief onderdeel en wordt in mei 2022 afgerond.

5. Belangenbehartiging

5.1 Algemeen

Al jarenlang is SON lid van de Patiëntenfederatie Nederland (PFN).

Naast het reguliere directieoverleg met de andere patiëntenorganisaties, neemt SON ook deel aan thematische werkgroepen. Bijvoorbeeld als voorbereiding op het nieuwe subsidiestelsel en bij een, voor de achterban van SON zeer relevant thema, de opbouw en invulling van de werkgroep Multi-morbiditeit.

In 2021 ging het vooral om de Leidraad Wisselen Ongewenst. Op 30 maart 2021 publiceerde het College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) de Lijst Wisselen Ongewenst. Dit in opdracht van het Ministerie van VWS. Tot onze grote verbazing en woede stond levothyroxine niet op deze lijst. Gesteund door de PFN, de Nederlandse Hypofyse Stichting, de voorzitters van NIV en NVE, bestuurlijke inzet en last but not least door onze Medisch-wetenschappelijke Advies Raad, in de persoon van onze voorzitter Edward Visser, kwamen we onmiddellijk in actie.

We schreven protestbrieven aan het CBG, gingen in gesprek met diverse politieke partijen, kwamen in TV-programma RADAR om onze grieven toe te lichten en maakten we filmpjes, nieuwsbrieven en social media-berichten om duidelijk te maken dat het niet plaatsen van levothyroxine op deze lijst volstrekt onacceptabel was.

Ook de andere betrokken stakeholders, te weten de KNMP (apothekers), Zorgverzekeraars Nederland (ZN), de Federatie Medische Specialist, de huisartsen en de PFN kwamen in opstand.

Op initiatief van de KNMP, ZN en de PFN werd besloten het zelf te gaan regelen. Het Ministerie van VWS sloot zich aan als toehoorder en onder leiding van Common Eye begon een aantal gespreksronden om te

komen tot een nieuwe Leidraad Wisselen Ongewenst waar de Lijst Wisselen Ongewenst onder zou komen te hangen.

Het hele jaar door hebben deze gesprekken, de voorbereiding en het onderling overleg een grote wissel getrokken op de besteedbare tijd aan SON voor met name onze directeur.

Maar... ondertussen weten we dat begin 2022 de Leidraad Wisselen Ongewenst is vastgelegd met levothyroxine op de rode lijst, wat betekent dat deze in principe niet gewisseld mag worden.

Een groot succes voor onze patiënten!

5.2 Samenwerking met de farmaceutische industrie

SON houdt zich aan de regelgeving in de contacten met de farmacie inclusief de Gedragscode Fondsenwerving van de Patiëntenfederatie Nederland 2018.

Voor het patiëntenonderzoek dat eind 2021 begon en doorloopt tot mei 2022 kregen wij een bijdrage van €10.000,00 van Takeda. De overige kosten van dit onderzoek worden betaald uit ons onderzoekfonds.

6. Financiën

SON ontving in 2021 van haar donateurs € 392.542 (reguliere donaties). Daarnaast ontving SON een instellingssubsidie van VWS (via DUS-I) van € 100.000 (tweemaal € 45.000 + € 10.000 voor de financiering van uitbestede backoffice).

SON heeft in 2021 nagenoeg conform begroting werk gemaakt van- en uitgaven gedaan voor haar hoofdactiviteiten Lotgenotencontact, Informatievoorziening, Belangenbehartiging en Onderzoek & ontwikkeling. Door corona zijn er veel meer online lotgenotencontacten geweest dan normaal. Ook de Week van de Schildklier werd online georganiseerd met onder meer twee webinars.

Eind 2021 is er gestart met een groot patiëntenonderzoek dat door zal lopen in 2022. Deze kosten worden betaald uit het Van Raamsdonk Fonds.

Daarnaast werd er geïnvesteerd in Expeditie SON dat ondanks corona in september toch georganiseerd kon worden. Dit betreft onze jongeren patiëntengroep.

Voor meer informatie verwijzen wij graag naar de jaarrekening 2021.

In de Toelichting op de jaarrekening 2021 wordt de financiële positie van SON verder beschreven.

Vooruitkijkend: begroting 2022

Baten

-	Contributies/bijdragen donateurs	€	390.000
-	Subsidies	€	100.000
-	Giften en legaten	€	5.000
-	Opbrengst informatievoorziening	€	2.500
-	Sponsoring	€	10.000
-	Renteopbrengsten	€	0
		€	507.500

Lasten			
-	Lotgenotencontact	€	59.500
-	Informatievoorziening	€	241.000
-	Belangenbehartiging	€	75.500
-	Instandhoudingskosten *	€	158.500
-	Onderzoek & ontwikkeling	€	66.000
		€	600.500
Saldo/resultaat		min €	- 93.000

* Instandhoudingskosten = inclusief huisvesting, professionele ondersteuning en secretariaat

7. Vooruitblik 2022

Medicijndossier

Adequate medicijnvoorziening is één van de belangrijkste onderwerpen voor schildklierpatiënten en daarmee voor SON. Nu na jarenlange inspanningen van SON [levothyroxine](#) op de rode lijst van de [Leidraad Verantwoord Wisselen Medicijnen](#) staat, is het zaak de praktijk te monitoren. Patiënten kunnen hun ervaringen delen via het [Meldpunt levothyroxine](#) op de website van SON.

Het herzieningstraject van het Geneesmiddelen Vergoedingen Systeem (GVS) heeft vertraging opgelopen. SON zal ook in dit traject met grote inzet participeren. Minister Ernst Kuipers heeft aangegeven dit per 1 januari 2024 in te gaan voeren.

Visie op goede schildklierzorg

SON heeft een visiedocument geschreven waarbij wordt aangegeven, vanuit het perspectief van de patiënt, wat SON verstaat onder goede schildklierzorg. Het document is in ontwikkeling en wordt intern en extern beoordeeld en bijgesteld. SON wil het komend jaar graag over de visie op goede schildklierzorg met de schildklierpoli's in gesprek om zo, voor zover mogelijk, tot een gezamenlijke visie te komen.

Samenwerking

De samenwerking met de Patiëntenfederatie Nederland blijft voor SON belangrijk. Vanwege de gezamenlijk inzet bij een traject als het ongewenst wisselen – project. Maar ook de campagne 'Samen beslissen', aandacht voor multi-morbiditeit' en de implementatie van PGO zijn initiatieven die passen in het SON-beleid en waaraan SON graag meewerkt.

Interne organisatie

In 2021 is gestart met de opzet van een professioneel vrijwilligersbeleid. Dit wordt in 2022 verder ontwikkeld en geïmplementeerd. Ook zal de staf op het bureau in 2022 op dezelfde enthousiaste wijze doorgaan met de 4 medewerkers.

Activiteiten- en communicatiebeleid

SON gaat door met het uitbouwen van het online lotgenotencontact. We merken dat er veel animo is, met name omdat het voor mensen (met een chronische schildklieraandoening) zoveel minder energie kost. Daarnaast blijven de fysieke bijeenkomsten uiteraard ook bestaan. We onderzoeken de mogelijkheden om deze bijeenkomsten meer thematisch te benaderen en een nog groter bereik te creëren.

Ook webinars en ervaringsverhalen op film worden sterk gewaardeerd en zijn effectief te promoten via sociale media waarmee we ook nieuwe doelgroepen bereiken.

Onderzoeks-/kennisagenda

Het onderzoek naar T3-T4 combinatiebehandeling, met deelname van SON, is vertraagd en is ook in 2021 niet gestart (de verwachting is medio 2022). SON verwacht dat het hoge tempo van te beoordelen onderzoeksvoorstellen zal doorgaan. De NIV heeft SON gevraagd kennishiaten op het gebied van schildklierziekten aan te leveren voor de NIV Kennisagenda. De Kennisagenda blijft vanzelfsprekend een bespreekpunt in de MAR-vergaderingen.

Corona

Ziekenhuizen zijn nog steeds terughoudend in het beschikbaar stellen van ruimten ten behoeve van activiteiten van patiëntenorganisaties. Hierdoor is SON op dit moment nog beperkt in het uitvoeren van haar ambities. Zodra de ziekenhuizen 'open' zijn, gaan we toch weer de regio in. Het *face to face* contact blijft onvervangbaar, zowel voor de patiënt als voor de vrijwilligers.

8. Toelichting op de jaarrekening 2022

Er is een Netto resultaat gerealiseerd van min € 13.939. Waarbij rekening gehouden moet worden dat de kosten van het gerealiseerde patiëntenonderzoek dat reeds in 2021 afgerond werd, betaald werden uit het Van Raamsdonkfonds. Dit bedrag bedroeg € 68.953. Als we dit eruit zouden halen, zou er een positief resultaat zijn van ruim € 55.000.

De belangrijkste plussen van de inkomstenkant zijn:

- € 22.542 meer dan begroot door de reguliere donaties
- € 4.761 meer dan begroot door extra giften en legaten
- € 4.230 meer dan begroot uit de Opbrengst informatievoorziening

De belangrijkste veranderingen in de uitgaven zijn:

- € 10.000 minder uitgegeven aan de Informatievoorziening.

Net als vorig jaar is dit grotendeels het gevolg van corona. Er werd minder gereisd en er werden minder verblijfskosten gemaakt. Wel werd er geïnvesteerd in het organiseren van online bijeenkomsten en webinars.

- Aan projecten werd veel meer uitgegeven door de start van het Patiëntenonderzoek 2021/2022 (kwalitatieve onderzoek). Deze kosten worden betaald uit het Van Raamsdonkfonds.
- € 8.000 minder uitgegeven aan de Facilitaire ondersteuning, o.a. door het faillissement van Het Ondersteuningsburo
- Ruim € 30.000 minder uitgegeven aan de Professionele ondersteuning, o.a. door de uitval van en aantal collega's.

Funding

In 2021 zagen de belangrijkste inkomstenbronnen er als volgt uit, vergeleken met 2020

	2020	2021
Donateurs regulier	€ 383.848	€ 392.542
Extra giften en legaten	€ 17.000	€ 9.761
Overheid	€ 100.000	€ 100.000
Van Raamsdonkfonds	€ 200.000	€ 0

Reflectie en financiële vooruitblik

Ondanks alle grote plannen hebben we door corona een aantal activiteiten in 2021 niet kunnen realiseren. Wat betreft de lotgenotencontacten hopen we komend jaar weer vele fysieke bijeenkomsten te gaan organiseren. Niet alleen de meer algemene bijeenkomsten, maar ook de bijeenkomsten die specifiek op een aandoening gericht zijn, denk bijvoorbeeld aan de Oogziekte van Graves, Schildklierkanker, CHT en/of CHT volwassenen.

Ook willen we het land in met onze Roadshow om onze vrijwilligers te zien en te spreken. In 2021 was het helaas niet mogelijk een fysieke Kaderdag te organiseren. Deze is verschoven naar 19 maart 2022. Naast deze Kaderdag willen we eind 2022 een Kennisfestival organiseren, als krachtig onderdeel van de deskundigheidsbevordering van onze vrijwilligers en andere geïnteresseerden.

Ook ons Magazine Schild zal weer 4x worden uitgegeven, vol met interessante (medische) achtergronden en verhalen van ervaringsdeskundigen. De maandelijkse nieuwsbrief zal bijdragen aan de band die we graag met onze hele achterban (inclusief onze donateurs) willen onderhouden.

Door onze belangenbehartiging hebben we in 2021 laten zien waartoe SON in staat is. Deze kracht zetten we ook in 2022 in. We zijn o.a. betrokken bij het dossier Medicijnen (modernisering Geneesmiddelen Vergoedingen Systeem) en zullen ons daar wederom sterk gaan maken voor onze patiënten.

We hopen komend jaar veel activiteiten te gaan organiseren. Van de productie van vijf webinars tot het maken van een podcast. Van het optimaliseren van onze website tot het verkennen van het proces om een nieuw CRM systeem te gaan aanschaffen. En we blijven actief op onze social media, in de (besloten) facebookgroepen en natuurlijk met onze Schildkliertelefoon.

We kijken vol vertrouwen en energie naar de toekomst!

Namens het bestuur van SON,

Anneke Wijbenga, voorzitter
Robbert Belle, penningmeester

Bussum, 30 mei 2022

**Stichting Schildklier Organisatie Nederland
te Bussum**

Jaarrekening

**Stichting Schildklier Organisatie Nederland
te Bussum**

Balans per 31 december 2021

(na resultaatbestemming)

	<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2020</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vlottende activa				
<i>Vorderingen</i>				
Overige vorderingen		21.530		973
<i>Liquide middelen</i>		559.039		568.999
		<hr/>		<hr/>
Totaal activazijde		<u>580.569</u>		<u>569.972</u>

	<u>31 december 2021</u>		<u>31 december 2020</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Stichtingsvermogen				
Bestemmingsreserves	75.758		75.758	
Bestemmingsfonds	158.433		227.386	
Overige reserve	<u>244.306</u>		<u>189.292</u>	
		478.497		492.436
Kortlopende schulden				
Schulden aan leveranciers en handelskredieten	66.831		34.310	
Overige schulden	<u>35.241</u>		<u>43.226</u>	
		102.072		77.536
Totaal passivazijde		<u>580.569</u>		<u>569.972</u>

Staat van baten en lasten over 2021

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Baten	508.971	479.000	705.581
Lasten			
Afschrijvingen materiële vaste activa	-	1.000	-
Lotgenotencontact	65.926	69.500	59.773
Informatievoorziening	167.932	176.000	168.738
Belangenbehartiging	62.731	61.000	57.694
Projecten	89.217	30.000	30.222
Instandhoudingskosten	31.046	27.700	23.062
Facilitaire ondersteuning	109.353	117.500	108.076
Professionele ondersteuning	-3.295	29.000	20.815
Som der bedrijfslasten	<u>522.910</u>	<u>511.700</u>	<u>468.380</u>
Netto resultaat	<u>-13.939</u>	<u>-32.700</u>	<u>237.201</u>
Resultaatbestemming			
Wetenschappelijk onderzoek Schildklier	-52.903		-
Wetenschappelijk onderzoek Graves	-14.084		-
Hypo maar niet Happy	-8.771		-
Bestemmingsreserve Onderzoek	75.758		-
Raamsdonkfonds	-68.953		190.386
Overige reserve	55.014		46.815
	<u>-13.939</u>		<u>237.201</u>

Kasstroomoverzicht over 2021

	2021		2020	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat		-13.939		237.201
<i>Aanpassingen voor</i>				
Afschrijvingen		-		110
<i>Verandering in werkkapitaal</i>				
Afname (toename) van overige vorderingen	-20.557		14.811	
Toename (afname) van overige schulden	24.536		19.473	
		3.979		34.284
Kasstroom uit operationele activiteiten		-9.960		271.595
Mutatie geldmiddelen		-9.960		271.595
Verloop mutatie geldmiddelen				
Geldmiddelen aan het begin van de periode		568.999		297.404
Toename (afname) van geldmiddelen		-9.960		271.595
Geldmiddelen aan het einde van de periode		559.039		568.999

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Informatie over de rechtspersoon

Vestigingsadres en inschrijfnummer handelsregister

Stichting Schildklier Organisatie Nederland is feitelijk en statutair gevestigd op Albrechtlaan 26 - 2, 1404 AL te Bussum en is ingeschreven bij het handelsregister onder nummer 52741443.

Algemene grondslagen voor verslaggeving

De standaarden op basis waarvan de jaarrekening is opgesteld

De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

De waardering van activa en passiva vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Grondslagen

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (dis)agio en transactiekosten is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde van de vorderingen. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

De bepaling van het resultaat

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en lasten.

Baten worden verantwoord in het jaar waarin zij zijn gerealiseerd. Winsten worden verantwoord in het jaar waarin de prestaties zijn verricht en afgerond. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Baten uit giften, legaten en erfstellingen worden verantwoord in het boekjaar, waarin de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Subsidiebaten

Subsidies en overige baten worden toegerekend aan de periode waarin de prestaties zijn gerealiseerd. De vaststelling van de subsidies vindt na afloop van het boekjaar plaats. De definitieve vaststelling kan afwijken van de bedragen die zijn opgenomen in deze jaarrekening. In deze jaarrekening zijn de subsidiebaten verantwoord vooruitlopend op de vaststelling door de subsidieverstrekkers. Eventuele afrekenverschillen worden verantwoord in het jaar waarin de subsidie definitief wordt vastgesteld.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Toelichting op de balans

Vlottende activa

Vorderingen

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Overige vorderingen		
Overige	21.530	973
	<u>21.530</u>	<u>973</u>
Overige		
Vooruit ontvangen facturen	21.530	-
Sponsorbijdrage	-	973
	<u>21.530</u>	<u>973</u>

De vorderingen hebben een resterende looptijd van ten hoogste één jaar.

Liquide middelen

Rabobank 3159.23.14.37	345.324	277.139
Rabobank 34.37.01.456	164.034	237.908
Rabobank 13.85.45.162	46.695	46.326
Rabobank 17.36.49.122	1.892	6.990
Rabobank 36.42.10.740	694	636
Saldo PayPal	400	-
	<u>559.039</u>	<u>568.999</u>

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de stichting.

Passiva

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Bestemmingsreserves		
Wetenschappelijk onderzoek Schildklier	-	52.903
Wetenschappelijk onderzoek Graves	-	14.084
Hypo maar niet Happy	-	8.771
Bestemmingsreserve Onderzoek	75.758	-
	<u>75.758</u>	<u>75.758</u>

<u>2021</u>	<u>2020</u>
€	€

Wetenschappelijk onderzoek Schildklier

Stand per 1 januari	52.903	52.903
Resultaatbestemming	<u>-52.903</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>52.903</u>

Deze reserve is in het verleden gevormd door Schildklierstichting Nederland uit extra donaties van leden t.b.v. wetenschappelijk onderzoek.

<u>2021</u>	<u>2020</u>
€	€

Wetenschappelijk onderzoek Graves

Stand per 1 januari	14.084	14.084
Resultaatbestemming	<u>-14.084</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>14.084</u>

Deze reserve is gevormd n.a.v. afspraken in het fusietraject en bedoeld voor wetenschappelijk onderzoek t.b.v. Graves patiënten.

<u>2021</u>	<u>2020</u>
€	€

Hypo maar niet Happy

Stand per 1 januari	8.771	8.771
Resultaatbestemming	<u>-8.771</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u>-</u>	<u>8.771</u>

Deze reserve is gevormd n.a.v. afspraken in het fusietraject en kan ingezet worden voor activiteiten met betrekking tot de voormalige Hypo maar niet Happy. De reserve wordt ingezet ten behoeve van mensen met hypothyreoïdie.

**Stichting Schildklier Organisatie Nederland
te Bussum**

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Bestemmingsreserve Onderzoek		
Stand per 1 januari	-	-
Resultaatbestemming	<u>75.758</u>	<u>-</u>
Stand per 31 december	<u><u>75.758</u></u>	<u><u>-</u></u>

Deze bestemmingsreserve is in 2021 gevormd door de diverse bestemmingsreserves van voorgangers van Schildklier Organisatie Nederland om te zetten in één bestemmingsreserve voor onderzoek.

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Bestemmingsfonds		
Raamsdonkfonds	<u>158.433</u>	<u>227.386</u>

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Raamsdonkfonds		
Stand per 1 januari	227.386	37.000
Resultaatbestemming	<u>-68.953</u>	<u>190.386</u>
Stand per 31 december	<u><u>158.433</u></u>	<u><u>227.386</u></u>

Dit fonds is door het bestuur gevormd, in samenspraak met de gever van een gift van € 37.000 (2019) en € 200.000 (2020), om deze te gaan besteden aan onderzoek, waaronder schildklierpoli's.

	<u>2021</u>	<u>2020</u>
	€	€
Overige reserve		
Stand per 1 januari	189.292	142.477
Resultaatbestemming	<u>55.014</u>	<u>46.815</u>
Stand per 31 december	<u><u>244.306</u></u>	<u><u>189.292</u></u>

**Stichting Schildklier Organisatie Nederland
te Bussum**

Kortlopende schulden

	<u>31-12-2021</u>	<u>31-12-2020</u>
	€	€
Schulden aan leveranciers en handelskredieten		
Crediteuren	<u>66.831</u>	<u>34.310</u>
Overige schulden		
Nog te ontvangen facturen en declaraties	3.527	8.253
Vooruitontvangen bijdragen donateurs	30.523	34.973
Nog te betalen rente	<u>1.191</u>	-
	<u>35.241</u>	<u>43.226</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Baten			
Bijdragen donateurs	392.542	370.000	383.848
Subsidies	100.000	100.000	100.000
Giften en legaten	9.761	5.000	213.027
Opbrengst informatievoorziening	6.230	2.000	4.591
Sponsoring	1.619	2.000	4.085
Opbrengst lotgenotencontact	-	-	20
Renteopbrengsten	-1.181	-	10
	<u>508.971</u>	<u>479.000</u>	<u>705.581</u>

Bijdragen donateurs:

Ultimo 2021 heeft SON 9.265 vaste donateurs (2020: 9.139). Daarnaast wordt de omvang van deze post verklaard door de hoogte van de jaarlijkse bijdrage die van donateurs wordt gevraagd. Voor 2021 bedroeg dit € 36 (2020: € 34,80). Donateurs die via een acceptgiro hun jaarlijkse bijdrage voldoen betalen een hogere bijdrage van € 38 (2020: € 36) vanwege de (extra) kosten die dit met zich meebrengt. Donateurs ontvangen vier maal per jaar het magazine 'Schild'.

Subsidies:

Dit betreft de jaarlijkse instellingssubsidie die SON ontvangt van het Ministerie van VWS/DUS-I. Met het Ministerie van VWS/DUS-I is bij de fusie van SON afgesproken dat SON de subsidiebijdragen van de beide fusiepartners (Schildklierstichting Nederland en Nederlandse Vereniging van Graves Patiënten) ontvangt, twee maal € 45.000 op jaarbasis. Voor 2021 is opnieuw een aanvullend bedrag van € 10.000 ontvangen in verband met de uitbesteding van de backoffice. SON verantwoordt de besteding van deze instellingssubsidie jaarlijks middels een activiteitenverslag aan het Ministerie van VWS/DUS-I.

Giften en legaten:

Deze post bestaat onder meer uit giften die SON ontvangt doordat een aantal donateurs vrijwillig een hogere jaarlijkse bijdrage betaalt.

Opbrengst informatievoorziening:

Dit betreft de opbrengst van de verkoop van boeken en brochures.

**Stichting Schildklier Organisatie Nederland
te Bussum**

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Lotgenotencontact			
Contact- en voorlichtingsbijeenkomsten	626	3.000	888
Werkgroep Telefonische Dienstverlening	985	1.000	613
Werkgroep Schildklierkanker LC	555	2.000	2.988
Werkgroep Jongeren	124	-	51
Werkgroep Combi-sprekuren	-	500	14
Werkgroep Kind	354	500	83
Deskundigheidsbevordering vrijwilligers	3.245	4.000	4.636
Expeditie SON	9.537	8.000	-
Inhuur personeel	50.500	50.500	50.500
	<u>65.926</u>	<u>69.500</u>	<u>59.773</u>
Informatievoorziening			
Magazine	76.038	85.000	79.648
Brochures, folders, PR-materiaal en events	24.927	28.000	25.241
Website en internetdiensten	8.937	4.000	5.822
Communicatie	153	500	682
Beurzen	-	1.000	140
Fondsenwerving	2.759	-	1.762
Kenniscommissie	180	1.000	225
Week van de Schildklier	8.438	10.000	8.718
Inhuur personeel	46.500	46.500	46.500
	<u>167.932</u>	<u>176.000</u>	<u>168.738</u>
Belangenbehartiging			
Koepelorganisaties	2.000	2.000	1.600
Internationale contacten	60	500	60
Commissie Belangenbehartiging	4.054	500	34
Commissie MAR	617	1.000	-
Overig onderzoek	-	1.000	-
Inhuur personeel	56.000	56.000	56.000
	<u>62.731</u>	<u>61.000</u>	<u>57.694</u>
Projecten			
Onderzoek en ontwikkeling	71.713	10.000	20.000
Schildklierpoli's	17.240	20.000	9.614
Overige projecten en onvoorzien	264	-	608
	<u>89.217</u>	<u>30.000</u>	<u>30.222</u>

**Stichting Schildklier Organisatie Nederland
te Bussum**

	Realisatie 2021	Begroting 2021	Realisatie 2020
	€	€	€
Instandhoudingskosten			
Bestuurskosten	9.024	4.000	2.374
Bureaunkosten	14.142	15.000	12.666
Accountantskosten	5.392	5.200	5.261
Kaderdag	1.643	3.000	2.761
Virtueel kantoor	526	500	-
Huisvestingskosten	319	-	-
	<u>31.046</u>	<u>27.700</u>	<u>23.062</u>
Facilitaire ondersteuning			
Kosten administratieve ondersteuning	59.982	65.000	58.806
Kosten facilitaire ondersteuning	29.187	40.000	36.393
Doorbelaste kosten administratieve ondersteuning	392	-	1.377
Licentiekosten leden- en relatiebeheersysteem	8.109	7.500	7.222
Advieskosten	8.975	5.000	-
Overige	2.708	-	4.278
	<u>109.353</u>	<u>117.500</u>	<u>108.076</u>
Professionele ondersteuning			
Inzet directie	90.205	95.000	93.241
Inzet staf	94.500	122.000	124.562
	<u>184.705</u>	<u>217.000</u>	<u>217.803</u>
Doorbelastingen	-188.000	-188.000	-196.988
	<u>-3.295</u>	<u>29.000</u>	<u>20.815</u>

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het bestuur van Stichting Schildklier Organisatie Nederland

A. Verklaring over de in het rapport opgenomen jaarrekening 2021

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2021 van Stichting Schildklier Organisatie Nederland te Bussum gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Schildklier Organisatie Nederland per 31 december 2021 en van het resultaat over 2021 in overeenstemming met de in Nederland geldende richtlijn RJK C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2021;
2. de staat van baten en lasten over 2021;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Schildklier Organisatie Nederland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

B. Verklaring over de in het rapport opgenomen andere informatie

Het rapport omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de in Nederland geldende RJK-Richtlijn C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende richtlijn RJK C1 Kleine Organisaties-zonder-winststreven. In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Nieuwegein, 30 mei 2022

Van Ree Accountants

w.g.

A. Hoogenboom AA